

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENEK

Ček račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563; Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Moč idealizma

Nekateri so kritizirali panevropsko gibanje, češ da je zgrajeno na samih utopijah in da gre zgodovina človeštva z mrkim pogledom in z zaničevalnim smehom mimo teh idealistov, ki se v malem krožku navdušujejo za politični futurizem, kakor je nekoč bivši italijanski zunanji minister Grandi imenoval vseevropske pokrete. In res, ako bremo poročila o panevropskem kongresu, ki se ravnokar vrši v Baselu, in če poskušamo prilagoditi predloge in načrte tega sestanka dejanskim političnim in gospodarskim prilikam v Evropi, potem je skušnjava, da bi jih z ironijo odklonili, v resnici velika. Nikdar niso bili v moderni zgodovini posamezni narodi drug od drugega tako neizprosno ločeni, nikdar v najnovejšem času niso posamezne države v Evropi tako dosledno odklanjale duha solidarnosti in žrtve, katere solidarnost nalaga, nikdar nacionalizem ni zavzel tako egoističnih oblik, kakor v dobi, katero pravkar preživljamo. Pod to odejo nacionalizma, ki bi rad vsaj v okviru in v mejah posameznih držav ustvaril neko skupnost hotevja, pa se vedno bolj širijo razpokline socialnih stanovskih nasprotstev. Naša stara Evropa se nam torej predstavlja danes vsa razorana in razpokana, vsa razsekana v nacionalne in v socialne tabore, vsa razjedena od najhujših strasti sovraštva in zavisti, a vse to pokrito s pajčolanom neke lažnjive dobre volje. Zato bi se zdelo upravičeno smatrati vseevropsko propagando za blazno in utopično, ker razpadajočega evropskega organizma ne more ozdraviti.

In vendar bomo baselski kongres vseevropskih idealistov pozdravili z velikim spoštovanjem. V obeh suhoparne politične aritmetike morda kongres res ne predstavlja mnogo. Svetovni tisk nam poroča, da sedi v krasni rdeči dvorani vzorčnega sejma v Baselu en revni tisoč zborovalcev, med katerimi je nad sto članikarjev in 26 delegatov raznih narodnosti. Delegatov narodnosti in ne držav. Kaj predstavlja ta peščica, ta »pusillus grex«? Koliko odstotkov javnega mnenja? Toda mimo vseh teh nepravilnih statističnih razmotrivanj, ki rada osmešujejo vsak idejni pokret, bomo kot krščanski narod, ki dolguje svoj obstoj nesebičnemu delu idealnih velikanov iz naše davne prošlosti, spoštljivo pozdravili vse, ki se hočejo nesebično in odkritosrečno žrtvovati, da rešijo Evropo pogube.

Vseevropski kongres v Baselu se nam zdi v prvi vrsti močna afirmacija idejnih vrednot nad materialnimi vrednotami. Ideja o sodelovanju, o sožitju, o sopogamzanju, ideja o skupni medsebojni povezanosti slojev, socialnih stanov in narodov ter naposled držav, ideja o skupnih »veselih« žrtvah, ki so potrebne za premaganje skupnih neprilic, to so nauki krščanstva, s katerimi že dva tisoč let skuša izvrtati iz neukročenega človeškega srca egoistične instinkte. Nacionalizem in komunizem, od katerih pripravljata prvi novo svetovno vojno med narodi, drugi pa svetovno vojno med socialnimi stanovi, sta krivi veri, ki izhajata obe iz predpostavke, da je gmotno blagostanje najvišji cilj človeškega hotenja. Baselski sestanek nasprotno je mogočna demonstracija duševnih vrednot proti diktaturi materializma. Ideja, ako je zdrava in odgovarja nepokvarjeni človeški naravi, se ne da niti osmešiti niti umoriti. Tudi ta, ki je prišla do izraza v Baselu, se ne bo dala. Morda se bo dala izvesti v danem trenutku v drugi obliki, kot je bilo širokopolezno zamišljeno na kongresu, toda na stvari sami to nič ne izpreminja. Za nas ostane glavno, da so se ravno danes našli pogumni duhovi, ki si upajo zaklicati nacionalizem in boljševizem v zobe, da hočejo vsa navlako enih in drugih očistiti s krščanskimi nauki o ljubezni med stanovi in med narodi.

Drugo, kar nam na baselskem kongresu mora na vsak način dopasti, je, da je v marsikaterem pogledu zares odkril zanimive praktične predloge za reorganizacijo Evrope. Saj je na svoji končni seji celo izdelal neke vrste načrt ustave za vseevropsko zvezo, ki naj bi bila povečana Švica. Mi vsi vemo, da danes čas še ni dozorel zato, da bi se ta ustava niti v najmanjšem izvlečku uveljavila, toda spričo dejstva, da se evropski državniški in sodni Zenevi in po mnogih drugih konferencah po Evropi brez uspeha mučijo, da bi odkrili kakšno sredstvo za ublažitev neznoznega gospodarskega položaja, bi se smelo pričakovati, da bodo segli po resolucijah vseevropskega sestanka in si privoili vsaj eno ali drugo ter si jo vzeli za smernico svojih nadaljnjih razmotrivanj.

Heine je enkrat zapisal: »Rühr nicht an den Schlaf der Welt!« (Ne moti sveta v njegovem spanju!). Svet v spanju predstavlja stari rod državnikov, ki bi najrajši prepustil vse razvoju po dosedanjih tradicionalnih smernicah. Ne motiti tega razvoja. Naj gre svojo pot naprej! Nič zavirati, nič ovirati! Naj dere voz nacionalizma dalje, naj se zbira socialna revolucija! Mlajši rod idealistov pa se ne boji buditi sveta iz njegovega spanja. On ve, da ga s tem draži in da ga izziva na boj. On se ne straši zaustaviti tok reke z močnimi jezovi, ako ravno dobro ve, da si s tem natovarja veliko dela in mnogo trpljenja. In ta mladi rod govori skozi resolucije baselskega kongresa. In če sodobniki, ki vodijo usodo držav in narodov, ne bodo razumeli tega jezika, potem bo zastava, ki jo je dvignila mlajša in svežerjša generacija in na katero je zapisala besede mednarodne in medstanovske solidarnosti, zavihrala še močnejše in tudi zmagovito nad razvalinami sveta, ki se je bal za svoje spanje.

Dunajska vremenska napoved: Na vzhodu in na jugu bo najbrž še deževno, pa nekoliko topleje, na zapadu pa se bo vreme zboljšalo in temperatura dvignila.

V strahu pred kmetsko revolucijo

Kako je prišlo do Gömbösove vlade

Dunaj, 6. oktobra. Šele sedaj je mogoče nekoliko bolj natančno razbrati okoliščine in vzroke, ki so privedli na Madjarskem do vlade generala Gömbösa, v kateri so skoro samo nove politične osebe. Ti vzroki nam postanejo jasni takoj, če na svoje začudenje vidimo, da pozdravljajo novega premijera tudi levičarski krogi, izvzemši seveda komunista. Imenovanje Gömbösa je namreč porojeno iz upanja, da bo temu energičnemu možu uspelo, da premaga hudo gospodarsko krizo ali pa da jo vsaj omili in položi temelje za izboljšanje gospodarskega položaja; če bi tega ne bilo, bi levičarsko-demokratski del opozicije gotovo ne sprejel Gömbösa s simpatijami in zaupanjem, ker se ta mož v prošlosti ni odlikoval samo po tem, da je z železno roko potlačil boljševizem, ampak je bil tudi sovražnik demokratičnega svobodomislenskega gibanja.

Posledice „agrarne reforme“

Ogrska, ki je pretežno agrarna dežela, se zviša v hudi gospodarskih in finančnih bolečinah, ki jih tudi konferenca v Stresi, katera ni rodila ničesar drugega, kakor kup resolucij na papirju, ni mogla ozdraviti. Na ogrski zemeljski posesti leži breme več ko dveh milijard pengő zelo visokih obrestih, katerega predvsem mali in srednji posestniki pri dosedanjih nizkih cenah agrarnih proizvodov nikakor ne morejo prenesti. Ko se je na Ogrskem izvajala takozvana »agrarna reforma«, so se zemljišča, ki so se izročila kmetom, ocenila po ceni, ki takrat ni bila previsoka, ki pa je postala danes naravnost oduševska, kakor hitro je začela cena žita padati. Opaža se isti pojav, kakor povsod, kjer se je izvedla agrarna reforma bolj v korist veleposestnikov nego malih kmetov, da je namreč danes osvobodjen kmet razlaščenemu veleposestniku dolžan vsote, katerih nikakor ne bo zmagal. Treba pa je resnici na ljubo priznati, da je danes tudi veleposestvo, kolikor ga je še ostalo, obremenjeno s pasivami. Zaradi tega je čisto na-

ravno, da so začeli tako veleagrarci, kakor mali in srednji kmetje, ki imajo v vladnem nacionalnem bloku 80 poslancev, čedalje bolj godrnjati, tako da je bivši ministrski predsednik grof Karoly prišel čedalje bolj v zagato. Karoly, ki je bil sprejel vlado pred 14 meseci, je smatral za svojo nalogo, da uravnoteži proračun in da pošče fondov, da bi Madjarska plačevala finančne obveze napram inozemstvu, da si tako pridobi v svetu zopet zaupanja in kredita. Čeprav je v tem oziru nekaj dosegel, k omlinjenju agrarne krize ni doprinesel ničesar. Kmetstvo ljudstvo po pravici toži, da mora največji del žrtv za to politiko uravnoteževanja proračuna nositi kmetški stan, tako da je državni upravitelj, oziroma grof Bethlen, ki za kulisami slej ko prej vodi vsa madjarsko politiko, uvidel, da bo treba kurz popolnoma preokreniti.

Gömbös naj napravi čudeže

Zato je bil izbran Gömbös, o katerem pravijo, da ni samo dober vojak in goreč nacionalist, ampak da ima tudi veliko gospodarsko izobrazbo in nenavadne praktične sposobnosti. Gömbös je bil l. 1923 zapustil vladno nacionalno koalicio in ostal 5 let v zmerni opoziciji, ker, dasi je lojalna madjarski nacionalist, ni odobral načina, kako se je izvedla agrarna reforma. Od začetka grof Bethlen, ki seveda štiti madjarsko aristokracijo, ni bil njegovega mnenja. V zadnjem času pa se je Gömbösu pridružil in začel prigovarjati grofa Karolya, da naj da svoji vladi zemljedelsko smer. Toda Karoly je rajši odstopil, kakor da bi sprejmenil svoj kurz. Zaenkrat pa še ni znano, katera konkretna sredstva misli Gömbös uporabiti, da pomaga ogrskemu kmetu na noge in da dvigne cene njegovim produktom. Zaenkrat razglajajo njemu prijazni krogi samo to, da hoče ogrskemu kmetkemu narodu vdihniti duha skrajnega odpora in discipline ter zaupanja v državo, od česar ogrski kmet seveda ničesar ne bo imel, ako novi premijer ne bo našel konkretnih sredstev za sanacijo

prezadolženega ogrskega kmeta, ki je po agrarni reformi bil bolj ogoljufan nego osvobojen. Gömbösovi prijatelji pravijo, da namerava uporabiti zelo radikalna sredstva, ki bodo brez usmiljenja zadelo gotove bančne kroge, ki s kmetsko bedo spekulirajo in da bo skušal gotove industrijske parasite, kojih industrija živi samo na račun države. Toda na kakšen način bo Gömbös to dosegel? Ali bo predružil agrarno reformo? V tem slučaju bo gotovo zadel na hud odpor plemiškega veleposestva, ki predstavlja slej ko prej prvo silo na Madjarskem. Ali bo znižal obresti agrarnih dolgov? Ali pa bo mogoče reducirati dolgove same? Sama vprašanja, na katere še ne vemo odgovora. Zaenkrat nam samo še pravijo, da moramo verjeti v radikalne smernice novega predsednika vlade. Na vsak način čaka kmetsko prebivalstvo ravno sedaj, ko se veliki zaostanki žita počasi izpraznjujejo in ko cene kažejo tendenco k dvigu, da Gömbös ne bo izgubil časa s praznimi ljubimi, kakor je bilo to doslej, ampak da se bo nemudoma lotil dela, ki naj reši Ogrsko nevarne socialne krize, katera bi mogla privedi na kmetske revolucije, ako se ne izvedejo bolj radikalne reforme, kakor je bila goljufiva agrarna reforma po prevratu.

Madjarska ostane privezana na Italijo

Toliko, kar se tiče notranje politike. Kar pa se tiče zunanje politike, je značilno, da je minister za notranje zadeve v Gömbösovem kabinetu Puky, ki je velik prijatelj Italije in o katerem ni dvoma, da se bo Italije oklenil še bolj nego njegovi italofilski predniki. Italija je bila za vlado grofa Karolyja večkrat v skrbeh, ker so se med ogrskimi politikmi pojavljali nekateri glasovi, ki niso odobraval prevelikega italofilstva vlade in včasih se je tudi od strani odgovornih faktorjev opazala tendenca, da bi se Madjarska naslonila bolj na Francijo. Imenovanje Pukya za notranjega ministra pa nuja Italiji trdno garancije, da bo igrala slej ko prej prvo vlogo v madjarski politiki.

Iz življenja Slovencev ob Vardarju

Belgrad, 6. oktobra. I. Oktobrska številka »Glasnika srpske pravoslavne patriarhije« prinaša sledeči dopis iz Bistrenice v južni Srbiji: »Begunci iz naše Istre, naseljeni v vasi Bistrenici ob Vardarju v negotinskem okraju, so izrazili takoj po prihodu v te kraje okrožnemu pravoslavnemu duhovniku G. Velimiru Paunoviću željo, da bi radi prestopili s svojimi družinami v pravoslavje. Samo popreje je treba zgraditi cerkev, kjer bi molili Boga in pri njem iskali utehne svojim izmučenim dušam. G. Paunović se je z vso vnaemo lotil dela, zbiral prispevek po Bistrenici in okoliških vaseh ter izvršil vse priprave za zidanje cerkve. Ko je bilo svetišče dograjeno, so naprosili kolonisti iz Bistrenice letovsko-strumiškega pravoslavnega škofa g. dr. Benjamina, da pride v njihovo naselbino ter da posveti cerkev, koloniste same pa da prevede iz rimsko-katoliške cerkve v pravoslavno. Škof g. dr. Benjamin se je radevolje odzval povabilu ter je na dan Marijinega vnebovzeta posvetil novo pravoslavno cerkev. Na to cerkveno slovesnost so Bistrenčani povabili mnogo gostov iz Belgrada, Skoplja in drugih krajev naše domovine. Škof dr. Benjamin je dospel v Bistrenico že 14. avgusta ob 5 popoldne. Pred vasjo ga je pričakovala velika množica ljudi in duhovščine. Predsednik bistreniške občine g. dr. Vilko Baltič, državni svetnik v pokojju, ga je pozdravil z zbranimi besedami ter izrazil svojo radost, da je v svojem življenju

nju doživel še to, da je mogel pozdraviti prvega škofa od razpada srbskega carstva na Kosovem polju, ker je bila tudi Bistrenica prav do zadnjega časa čisto turška vas. Nato se je napotila zbrana množica s škofom na čelu v novo-zgrajeno cerkev, kjer so bile večernice. Po končanem cerkvenem opravilu je povabil g. dr. Baltič škofa in njegovo spremstvo ter vse uglednejše goste na večerjo v svoj dom. V gostoljubni Baltičevi hiši je škof tudi prenočil. Naslednjega dne je bila izvršena posvetitev cerkve. Ob tej priliki je imel škof dr. Benjamin daljši nagovor na vernike, v katerem je priporočal, naj čisto zahajajo na to sveto mesto, kjer bodo vedno našli dovolj utehne in mira. Ob koncu svojega govora je pozval vse vernike, naj želijo dolgo in srečno življenje Nj. Vel. kralju Aleksandru I. Po končani liturgiji je bil izvršen prestop rimsko-katoliških vernikov v pravoslavno cerkev. Sam obred je bil izvršen na sledeč način: Kolonisti iz Bistrenice so se razvrstili pred ikonostasom novo posvečene cerkve, nakar jih je škof dr. Benjamin vprašal, če prestopajo v resnici prostovoljno in z ljubeznijo v sveto pravoslavno cerkev, kar so vsi potrdili. Nato so sprejeli drug za drugim pravoslavno vero. Po končanem cerkvenem opravilu je bilo skupno kosilo na prostem s pravim narodnim veseljem. Med ostalimi odličnimi gosti je prisostvoval tem svečanostim tudi belgrajski odvetnik g. dr. Ivan Marija Čok.

Dr. Jevtič zopet v Belgradu

Zeneva, 6. oktobra. AA. Včeraj je zunanji minister Jevtič vršil in sprejemal poslovilne obiske. Tako je med drugimi sprejel šefa informacijskega oddelka DN Comera, nato pa je prisostvoval letnemu banketu mednarodne novinarske organizacije. Zvečer je Jevtič odpoval v Belgrad, pred odhodom pa je dal naši delegaciji v Zenevi navodila za sejo DN. Jevtič bo kot šef naše delegacije zastopal na sejah DN senator in bivši minister Kostrenčić.

Konec brazilske pobune

Rio de Janeiro, 6. oktobra. Z. Celokupna revolucionarna vlada v državi San Paulo je bila aretirana. Člani te vlade so bili odpeljani v Rio de Janeiro, kjer bodo prišli pred sodišče. Voditelj vstajev v državi San Paulo je general Klinger, ki so ga odpeljali z neko vojaško ladjo v Cruzeiro, kjer bo interniran, nato pa odpredljen v Rio de Janeiro.

Japonska grozi

Tokio, 6. oktobra. Z. Japonski zunanji minister Araki je sprejel snoči zastopnike tiska in zelo ostro kritiziral poročilo Lyttonove komisije. Naglasil je, da se sedanji položaj v Mandžuriji nikakor ne more spremeniti. Če bo Zveza narodov drugačnega mnenja, potem bo pač ona odgovorna, če pride na Daljnem Vzhodu do vojnih zapletljajev.

Zopet poboji v Nemčiji

Berlin, 6. okt. Z. Snoči so priredili nemški nacionalisti na več krajih v Berlinu zborovanja, ki pa so jih povsod skušali narodni socialisti preprečiti. Zaradi tega je prišlo do resnih spopadov in morala je intervenirati policija. Nemški nacionalist poslanec Oberlören, ki se je po skupščini vračal v spremstvu nekega dijaka domov, je bil napaden od narodnih socialistov in hudo ranjen. Tudi komunisti so priredili snoči na več krajih izgrede ter je bilo večje število oseb ranjenih. V vzhodnem delu Berlina je napadla skupina komunistov tri narodne socialiste in jih pošeno pretepli. V Charlottenburgu so komunisti napadli stanovanje nekega narodnega socialista, razbili vsa okna, stanovanje pa demolirali.

Berlin, 6. okt. Z. Vodstvo Stahlhelma je izjavilo, da bo pri prihodnjih volitvah Stahlhelm vztrajal pri svojem dosedanjem stališču in se ne bo vezal z nobeno politično stranko. Stahlhelm vodi borbo za močno vlado, ki bo neodvisna od strank, in borbo za obožitev Nemčije oziroma za njeno obrambno sposobnost. Zaradi tega svojim članom dovoljuje, da glasujejo za katero stranko hočejo.

Kriza

Pariz, 6. oktobra. AA. Iz Berlina poročajo: Po statističnih podatkih se je leta 1932 znižala nemška produkcija za 6 in pol odstotka, medtem ko je na vsem svetu povprečno padla za 12%. To dokazuje, da je kriza Nemčijo manj zadelo kakor druge industrijske države.

Upravne reforme v Avstriji

Dr. Dolluss o smernicah pri redukcijah državnih uradnikov

Dunaj, 6. oktobra. tg. Avstrijski zvezni predsednik je sklical zvezni parlament na redno jesensko zasedanje. Parlamentarne počitnice so na ta način nepredvideno presekane in avstrijski poslanci bodo povabljeni, da pomagajo zveznemu kancelerju dr. Dollussu izvršiti poglavitno nalogo, katero si je stavil, namreč, da izvede reorganizacijo državne uprave. Pred nekoliko dnevi se je vršil prvi sestanek tozadevne komisije, katero sestavljajo višji državni uradniki in kateri predseduje državni kanceler sam.

Iz nagovora dr. Dollussa pred člani te komisije se da razbrati, kakšni bodo predlogi, katere namerava avstrijska vlada predložiti na odobritev pred parlament. Dr. Dolluss je najprej naglasil, da naj člani komisije pri izdelovanju svojih predlogov popolnoma pozabijo na politiko in na svoja lastna prepričanja in naj ostanejo samo to, kar so, zvesti služabniki domovine, ki se nahajajo v velikih težavah. Kjerkoli bodo smatrali za potrebno, da se črtajo državni izdatki, naj jih črtajo, samo da motivi zato niso politični strankarskega značaja. Kjerkoli bodo uvideli potrebo redukcij državnih nastavlencev, naj stavijo mirno tozadevne predloge, samo naj se čuvajo tega, da bi jih pri tem rokovodili politično strankarski interesi, ampak izključno le interesi domovine, katero vsi ljubijo s enako ljubeznijo.

Glede nekaterih predlogov, ki so že padli pred to komisijo, se slišijo sicer že kritike in javnem mnenju in v dnevnem tisku, toda smatra se, da bo delo varčevalnega odbora plodonosno in da bo zvezni parlament imel priliko tekom svojega jesenskega zasedanja registrirati znatne olajšave proračuna in posnemanja vredne poenostavitve v javni državni upravi.

Dunaj, 6. oktobra. AA. Dne 16. oktobra t. l. bo v sportni areni Engelmann na Dunaju velika manifestacija avstrijskih krščanskih socialcev. Govorili bodo med drugimi sedanji avstrijski kancelar Dolluss, minister Schuschnigg in posl. Kunschak.

Seja vlade

Belgrad, 6. oktobra. AA. Danes opoldne je bila seja ministrskega sveta. Seji je predsedoval predsednik vlade dr. Milan Srškić. Seja je trajala do 14. popoldne.

Nemci v Belgradu

Belgrad, 6. oktobra. I. Na takušnji nemški privatni ljudski šoli je bilo letos vpisanih 296 otrok. Od teh je 102 katoličanov, med njimi 17 slavenskih otrok, ostali pa so protestantske in pa pravoslavne vere.

Ljubljana

Še o „Beli Ljubljani“

Razni listi so v uredniškem delu sicer na vso moč hvallili to »kričevo« reportažo Ljubljane in to že iz popolnoma razumljive kurtoazije in pa lokalnega patriotizma.

Vendar je pa že uredniški člankar nekoga dnevnika omenil na koncu svoje reportaže takole: »Seveda bo mogoče te in še druge pomanjkljivosti v prihodnjem filmu odpraviti z močno avtoritativno vseh sodelujočih.« In ravno o teh »drugih pomanjkljivostih« bi rad spregovoril nekaj besed. Sicer je že gospod »kolega« R. v četrtkovem »Narodu« obelodanil mnogo teh drugih pomanjkljivosti in čigar kritiko v celoti podpisem, vendar bi še povedal sledeče:

Da režiser, če se že kdo hoče tako nazvati, ne spada pred kamero, temveč za kamero. Kako smešno deluje ona dolga scena, ko se formira sprevid narodnih noč pred velesojom, tik pred kamero na levi pa stoji gospod v belem sukničju z robcem v roki ter se neprestano ozira v objektiv in zopet malo pomaha sprevidu in zopet gleda nazaj v kamero. Kdor slučajno ne ve, da je to g. režiser, ki gleda nazaj, če operator še vrtil, ta dobi vtis, da je ta gospod spredaj kak navdušen rodoljub, ki je prvič v Ljubljani, ki vidi prvič filmanje in da »bo ja tud on gore, se postavi tik pred kamero in — gleda vanjo. In potem na starih kopalniščih Ljubijske gospod režiser v svoji uniformi — belem jopiču — (mogoče zato, da se ga hitreje spozna?) med lepimi kopalnicami, katerih se pa prav nič ne vidi, ker vse zakriva le on!

Nadalje bi povedal, da je prizrak z g. Jugom in obkrožajočimi ga deklicami od sila diletski in naravnost smešno otročji. Govornik sam pa ravno z ozirom nato, ker je še onih par besed čital, bi lahko te besede malo bolj pretehtal, da ne bi povedal, da je ZKD naša najvišja kulturna institucija, kajti sem mnenja, da imamo Slovenci, hvala Bogu, še višje kulturne institucije. In potem so deklice na povleje zaploskale... Res sem se moral tej navivnosti od srca zasmejati. Za dobro voljo je tudi poskrbel naš slavni režiser Kreft, kateremu sicer ne bi pripisil toliko nerodnosti, kot je pokazal pred glavno pošto. Po karambolu je menda iskal še drugo žrtve, da bi se zaletel vanjo, kajti se je še nekaj časa motal tam pred pošto in pred kamero. No pa dovolj besedi! Pravijo, da se sliaji iz gozda to, kar se vanj vpilje, zato mora biti malo odmeva. Po mojem skromnem mnenju pa ni vsak za vse!

Kaj bo danes?

Drama: »Lopez«. Red C. Opera: Zaprt.

Nočno službo imajo lekarne: mr. Leustek, Resljeva cesta 1; mr. Bohinec ded., Rimska cesta 25, in dr. Stanko Kmet, Dunajska cesta 41.

*

○ **Cvetlični dan** društva za ustanavljanje šolskih zobnih ambulatorijev. Misel, da bi se ustanovil zavod ki bi skrbel za zobno nego vseh slojev je bila z odobrenjem sprejeta. Zobni oddelek Drž. šolske poliklinike, ki je sprejel samo dijake srednjih šol in šolske otroke iz okoliških osnovnih šol, samo z enim zdravnikom in nedostatno državno podporo ni mogel biti kos svoji nalogi, posebno pa zato ne, ker pride veliko število dijakov v srednje šole že s tako pokvarjenim zobovjem, da je tudi z velikimi stroški skoro nemogoče zamujeno popraviti. Treba je začeti prej, vsaj s 6. letom, ko zrastejo otroku prvi stalni zobje in potem zobovje stalno pregledovati in vsako napako popraviti, čim se pojavi. To je naloga šolskega zobnega ambulatorija, ki ga bo v tem šolskem letu ustanovil v Ljubljani Društvo za ustanavljanje šolskih zobnih ambulatorijev. Da si pridobi potrebnih sredstev, bo društvo priredilo dne 15. in 16. oktobra Cvetlični dan in vabimo vse, ki jim je pri srcu dobrobit naše mladine, da po svojih močeh prispevajo. — V ponedeljek, 10. oktobra se vrši v Filharmonični dvorani koncert v korist ambulatorija. Sodelujejo gospa Gjunjenac, gospod Betetto, gospod Štrifof in Ljubljanski komorni kvartet.

○ **Vabilo k nedeljski slavnosti v Novem mestu.** V nedeljo 9. t. m. ob 10. uri dopoldne bo društvo »Krka« slovesno odkrila portret in spominsko ploščo pokojnega pisatelja, tajnika in režiserja Narodnega gledališča Milana Puglja. K odkritju vabi društvo »Krka« vsa ljubljanska kulturna društva, po možnosti tudi podeželska, zlasti pa še šolsko mladino in občinstvo sploh. Odhod iz Ljubljane je z izletniškim vlakom ob 5.25, prihod v Ljubljano ob 22.15. Opozorjamo, da posebnih vabil ne bomo razpošiljali. — Društvo »Krka«.

○ **Tujski promet v septembru.** Meseca septembra je prenočevalo v ljubljanskih hotelih in prenočiščih 5129 tujcev. Med temi je bilo 3550 jugoslovanskih državljanov, 19 pa iz drugih balkanskih

držav. Iz Avstrije jih je bilo 482, iz Češkoslovaške iz Francije 25, iz Italije 360 iz Madjarske 52, iz Nemčije 241, iz Poljske 37, iz drugih evropskih držav 54, iz severne Amerike 22, iz Azije 1 in iz Afrike 1. Tujih državljanov je bilo torej skupno 1579. Med izomci je prišlo v Ljubljano po poslovnih zadevah 914, iz drugih razlogov pa 665. Med Jugoslovani je prišlo v Ljubljano po poslovnih zadevah 2224, iz drugih razlogov pa 1326. Skupno so plačali izomci v Ljubljani 2250 nočnih, Jugoslovani pa 2774. Vseh nočnih skupaj je bilo 7824.

○ **Spored dobrodelnega koncerta Rdečega križa** v ponedeljek, dne 10. oktobra 1932 ob 20 v Filharmonični dvorani. Na koncertu sodelujejo Zlata Gjunjenac-Gavella (sopran), Julij Betetto (bas), Ljubljanski komorni kvartet in Niko Štrifof (klavir). Na sporedu so naslednje točke: Gospa Gjunjenac zapoje Lajovčevo Begunko ob zibeli in Pesem o tkalcu, nato nastopi gosp. Julij Betetto s Pavčičevo večerno in Lajovčevo pesmijo Starca, tretjo točko I. dela tvori Borodinov Godalni kvartet v d-duru, ki ga zaigrajo Pfeifer Leon (I. violina), Stanič Franjo (II. violina), Šusteršič Vinko (viola), Bajde Oton (čelo). Po odmoru nastopi zopet gospa Zlata Gjunjenac in zapoje Škerjančev Vizio in Počitek pod goro, nato pa še nekaj narodnih po zapiskih Stanka Vraza in koncertni priveditvi gosp. Niško Štrifofa. Sklepno točko ima zopet gosp. Betetto, ki nam zapoje medijumsko narodno: Tri dni mi je kak sam došel in Pavčičevo Mlado pesem. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni. Cene od 30 Din navzdol.

○ **Gallusovo nabrežje** je čudovito razsvetljeno. Na desno in levo od Kleparske steze gorita v kratkem presledku dve žarnici, potem pa celo 150 m dolgo nabrežje ena sama, tako da je večina nabrežja v temi. Sedaj ko ga regulirajo, bi se dala tudi električna razsvetljava urediti in pomnožiti.

○ **Četrta stanovanjska hiša banovinske hranilnice** na vogalu Gregoričeve in Igriske ulice je v bistvu dograjena. Zunanje lice proti Igriski ulici je prav okusno, tudi trakt proti Gledališču se kolikor je pač pri modernem slogu mogoče, sklada s starejšo arhitektoniko sosedne hiše. Pogled z Gregoričeve ulice se bolj pa z Gradišča na golo visoko steno, ki zraste nad 4. nadstropjem, pa ni prijetna in vzbuja estetske pomisleke.

○ **Mokra vaja z Magirus lestvo.** Včeraj ob 9 dopoldne je bila pred Mestnim domom mokra vaja z novo Magirus lestvo. Pokliceni gasilci so dvignili najprej novo lestvo v višino 30 metrov, nato pa z vrvo dvignili cev od motorne brizgalne do vrha lestve ter nato brizgali na poslopje. Vaja je prav uspešna in je dokazala veliko uporabnost nove motorne lestve.

○ **Tatvine v Ljubljani.** Prve dni tega meseca je prešla ljubljanska policija celo vrsto različnih ovadb o manjših tatvinah. Tako je neki tat ukradel v kuhinji Ivana Podgornika v Idrjski ulici 11 iz sukničja šest bankovcev po 100 Din. — Iz spalnice Jerneja Lapajneteta v Linhartovi ulici 6 je neznan zlikovec ukradel dve moški sukniči, nekaj druge obleke, srebrno uro in verižico, in skupni vrednosti 850 Din. — Kovarču Francu Baharju je izginil iz nove stavbe Nabavljive zadruge železničarjev na Masarykovi cesti vsaj sukniči, v katerem je imel nikelnasto uro, srebrno verižico in nekaj dokumentov. Bahar trpi okoli 200 Din škode.

○ **Sod mu je zmečkal noge.** Včeraj so na Dunajski cesti 9 v opoldanskih urah valili delavci 300 litrov vina vsebujuč sod v klet. Sod pa je zmečkal na stopnicah desno koleno 33-letnemu Antonu Kokalju, delavcu pri trgovcu Bogdanu Žilicu, doma iz Dolskega. Reševalni avto je Kokalja prepeljal v bolnišnico.

○ **Pumparce, obleke, trenchcoat najceneje A. Presker, Sv. Petra cesta 14.**

LJUBLJANSKO GLEDALIŠČE

DRAMA

Začetek ob 20

Petek, 7. oktobra: LOPEZ. Red C.
Sobota, 8. oktobra: ZLOČIN IN KAZEN. Izven. Znižane cene.
Nedelja, 9. oktobra: ROKSI. Izven. Znižane cene.

OPERA

Začetek ob 20

Petek, 7. oktobra: Zaprt.
Sobota, 8. oktobra: MALA FLORAMYE. Gostuje gosp. Dubajič iz Zagreba. Znižane cene. Izven.
Nedelja, 9. oktobra: FRA DIAVOLO. Izven. Znižane cene.

Naše dijaštvo

Danes 7. t. m. ob 6 je shod stolne kongregacije akademikišk v škofjski kapelici (prilije, desno). Pridite vse. Novinke srčno vabljeni! — Stolna kongregacija akademikišk.

Maribor

Vprašanje mariborske tržnice

Maribor, 6. oktobra.

Ko smo svoječasno objavili v »Slovincu« načrt nove mariborske tržnice, kakor si ga je zamislil g. arhitekt Czeike, smo sprožili važno vprašanje, ki je naletelo v mariborski javnosti na zelo živahen odziv. Zanimanje, ki ga je javnost za to vprašanje pokazala, je dokaz, da so sedanje tržne razmere v Mariboru nesodobne in da bo v bližnji bodočnosti ena prvih nalog mariborske mestne občine gradnja nove tržnice. Zaenkrat je realizacija načrta pač neizvedljiva radi pomanjkanja primernih sredstev. Kljub temu pa je treba najti način, kako bi se mariborski trg na najprimernejši način razbremenil ter uredil tako, da bi vsaj delno odgovarjal higijskim zahtevam.

Najnujnejše rešitve je pač potrebno vprašanje mesarskih stojnic. eMesarji sami uvidevajo, da so dosedanje prostori skrajno neprimerni. Ob suhem vremenu so izpostavljeni oblakom prahu, ob dežju pa curkom blata, ki ga brizgajo vozila, ki se gnetajo na ozkem prostoru med tržnimi mizami in mesarskimi stojnicami, da je ob sobotah prehod preko ceste naravnost življensko nevaren. Škoda, ki jo imajo mesarji radi tega, je očitna. Poleg tega so veliki stroški s šotornimi strehami, neprijetnosti zime, katerim so izpostavljeni brez zaščite, tako da si sami želijo primernejšega prostora ter so oni prvi svoječasno sprožili vprašanje pokrite prodajne lope. Zadnje čase je bilo par predlogov za premostitev mesarskega trga. Eni so ga hoteli prenesti na Rotovški trg, drugi kar na novi del glavnega trga, oba predloga pa bi bila praktično neizvedljiva. Pač pa je upoštevanja vreden traji

načrt, za katerega se je izreklo tudi tržno nadzorstvo in mestni stavbeni urad.

Ta načrt predvideva premostitev mesarskega trga na prostor med novo Bergovo hišo in državnim mostom. Prostor bi se splaniral in asfaltiral. Z glavnega trga bi bilo treba zgraditi dve veliki stopnišči, od spodnje dravske strani pa primerno rampo za razkladanje mesa. Na tako urejenem prostoru bi se postavila z malimi stroški prodajna lopa z posameznimi prodajnimi prostori. Lopa bi se v kratkem času amortizirala z najemnino. Letno bi se samo na najemnini nabralo gotovo svojih 100.000 Din, katere bi mesarji radi plačevali, ker bi jim odpadli drugi stroški za vzdrževanje stojnic. Prostor je tako obsežen, da bi bilo tu dovolj mesta za vse dosedanje mesarske tržnice in zadaj še dovolj prostora za vse špeharje, katere bi se lahko eventualno prenestilo tu sem iz Vojašniškega trga. Tu bi bili špeharji pod boljšo kontrolo ter bi se preprečile dosedaj neizbežne zlorabe, ki se dogajajo. Potrebno bi bilo seveda opremiti prodajne oddelke z večjimi ugodnostmi, kakor vodovod, električna razsvetljava, na razpolago bi morali biti mesarjem primerni vozički za prevoz mesa od rampe do prodajalne. Načrt pa je, kakor omenjeno izvedljiv tudi s sredstvi, ki so trenutno na razpolago in nedvomno ga bo treba vzeti v resen pretres. Prostor bo ob pomanjkanju zasebne gradbene podjetnosti ostal neizrabljen še vrsto let. Med tem časom bi se pa dal na ta način dobičkanosno in za splošno koristno izrabiti, hkrati bi se pa doseglo najvažnejše: trg za meso bi odgovarjal higijskim zahtevam in Glavni trg s Koroško cesto bi znatno razbremenil.

Tudi v naši podružnici na Aleksandrovi c. 6

(v prostorih Prosvetne knjižnice), se sprejemajo oglasi, se lahko vplačuje naročnina ter se opravijo vsi posli, ki spadajo v delokrog uprave. — Uradne ure od 8 do 12 in od 14 do 18.

† **S. Marcela Muri.** Včeraj je izdihnila svojo blago dušo v mariborski bolnišnici s. Marcela Muri iz kongregacije šolskih sester v Mariboru. Rajnka je bila iz znane ugledne Murijeve rodbine na Jezerškem, kjer je bila rojena 23. marca 1890. Preobčlena je bila 15. avgusta 1910 v Mariboru. Delovala je ves čas v samostanu v Mariboru, pa tudi v mariborski koloniji, kjer je z nje lastno ljubeznivostjo zbirala mladino v tamošnjem otroškem vrtcu. Slovca je tudi kot odlična učiteljica ročnih del, pri kateri so tudi številne mariborske gospe in dekleta jemale pouk v ročnih delih. Zadnje čase je bila zaposlena v delavnici za cerkvene paramente. Pred par dnevi je zbolela na vnetju možganske mrene, kateremu je podlegla. Pokopali jo bodo v soboto ob treh popoldne iz bolnišniške mrtvašnice na magdalensko pokopališče. Vse svoje življenje je posvetila delu in molitvi. Plemeniti pokojnici časten spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

○ **Slomškov prosvetni teden.** Drevi je šesti večer Slomškovega tedna v Mladinskem domu. Predava Mirko Geratič o temi: »Slomšek in značje«. Na sporedu so tudi pevске točke ki jih izvaja omladinski pevski odsek.

○ **Na Koških** ima v nedeljo ob treh popoldne tamošnje izobraževalno društvo svoj redni sestanek s poučnim predavanjem.

○ **V znamenju gob.** Jesensko deževje je poglalo v gozdovih in rast obilje gob, katere je poletna suša zadrževala pod zemljo. Trg je sedaj že nekaj dni kar preplavljen z darom naših gozdov. Skoro vsaka kmetica prinese poleg običajnih pridelkov še jersba gob, ki so letos izredno lepe in čvrste. V okoliške gozdove pa romajo kljub mrzlemo vetru iz mesta cele trume vnetih iskalcev, ki poskušajo svojo srečo pri gobah.

○ **Boben poje...** Dne 26. oktobra bo pri mariborskem okrajnem sodišču dražba nepremičnin zem. knjiga k. o. Gradišče vl. št. 16. in 17. Cenilna vrednost Din 133.822,10, in Din 75.206,40, vrednost pritlikline Din 8700, ter najmanjši ponudek Din 145.152,32. — Dne 26. oktobra bo pri istem sodišču dražba nepremičnin zem. knjiga Maribor vl. št. 200 in Malečnik, vl. št. 16. Cenilna vrednost Din 77.428,40 in 7.403,14, najmanjši ponudek Din 38.714,20 in 4.936.

Narodne vezenine, narodna ročna dela...

V večkrat se človek ustavi pred kako izložbo in občuduje vezenine, ročna dela naših preprostih vaščank. Vsaka nitka je vdelana v platno z ljubeznijo, z zanosom; pestro so urejene barve nitk, da ti zaiskri oko ob pogledu na vse te raznobarne nitke, ki sestavljajo vezenino.

Tenkočutnost ženske duše je ustvarila in ustvarja nešteto takih umetnih vezenin, v katerih se zrcali vsa njena notranjost, vse njeno duševno doživljanje. Če je žalostna, če njena duša joče za izgubljenimi ideali — veže z mrtvo barvnimi nitkami na temno podlago veneče rože, križe, za njih umirajočega Krista. — Če je vesela, če se njena duša raduje v sreči, v ljubezni, veže na svetlo podlago z živimi, kričečimi barvami cvetlice, bohotno razceve, zaljubljena dekleta s cvetlicami v rokah.

Pa ne samo čuvstva, tudi narodnost se odraža v vezeninah. Včasih, ko narod ni sme na zunanji pokazati svoje narodnosti, ko je bil rob, je ženska vezla z narodnimi barvami ornamente, stilizirani nageljni (sploh cvetlice), bohotno je okrasila križe.

Tako najdemo v vezeninah kosovskih žena samo narodne barve, dočim pri vezeninah nogavičah makedonskih žena srbske narodne barve, mešane s tursko zeleno. Pravtako tudi pri hrvatskih, slavoskih in zagorskih vezeninah, kjer se hrvatske narodne barve mešajo z madjarskimi barvami.

V XVI. stoletju najdemo pri srbskih narodnih vezeninah tudi tobacno-rjavo barvo, mešano s črno in vijolično. Narod je obupoval — jadjikoval. A že v XVII. stoletju opazimo pri vezeninah, da se pojavljajo zopet narodne barve. Dasi se je narod nosil po tursko, vendar je v pletenih nogavičah (šarape), na oprsnih (oprsljaka), na avbah (marama) nosil svoje narodne barve, belo, rdečo, modro. Da pa ni javno dokazoval svoje narodnosti, je svoje narodne barve na-

kazal tako, da je rdečo in modro vezene kroge obrobil s srebrno belimi nitkami.

Dočim kosovske narodne vezenine izražajo globoko vernost, ki jo označujejo s križi — vero v svobodo z narodnimi barvami, opazimo pri vezeninah makedonskih žena popolnoma bolgarske motive — na belo platno vezeno s črno-barvnimi nitmi.

Woudrou Wilson je napisal o jugoslovanskih vezeninah:

»V vezeninah jugoslovanske žene sem videl nje visoko kulturo!«

Narodna vezenina je zrcalo narodove kulture. Toda žal, naša vas, naša kmečka žena je v taki stiski, da prodaja svoja vezanja — svoje najljubše izdelke.

Gosp. Popović je aranžiral jugoslovansko razstavo z majhno vstopnico in nizkimi cenami teh narodnih vezenin, da reši naš narod umetnine naše žene — da si ohrani vsaj par vezenin v domovini. Vezenine pojasnjujejo slike življenja tistih krajev, ljudje v nošnjah — pa tudi gosp. aranžer sam vodi posestnike po razstavi in razlaga posamezne vezenine. Ni moja naloga, da bi tu govoril, v koliko se je to gosp. Popoviću posrečilo, v koliko ne — veliko je že nagnenje, da se etnografsko slovanski narodi spoznajo in zblizžamo. Zato gosp. Popoviću najpriskrbejša zahvala za to razstavo in za pobudo, da bi naša ženska kulturna društva enkrat priredila razstavo vezenin, izključno samo slovenskih vezenin in ročnih del, saj bi šele potem lahko vsaj približno primerjali in ocenjali vezenine naših slovenskih in srbskih, hrvatskih, črnogorskih, bosanskih žena.

Opomba: Gosp. aranžer me je napisal po pogledu razstave, da naj obvestim obiskovalce in vse, ki se zanimajo za to razstavo, da vstopnica, ki stane 2 Din, velja ves čas, to je 15 dni za vstop v paviljon, kajti ženska kulturna društva bodo ves čas pošiljala razne vezenine iz vseh krajev države in se bo razstava od časa do časa izpreminjala in izpopolnjevala!

Damjan Vahen.

Kulturni obzornik

Dva naša plesna umetnika

Pina in Pia Mlakar — v Nemčiji že čisto domači imeni, sta nam še tuj še leto meseca julija smo doznali, da nam je zrael v Pini Mlakarju velik plesni umetnik, ki se je z največjim uspehom uveljavil na mednarodnem koreografskem konkurzu v Parizu. Ze nekaj dni se mudita Pina in Pia Mlakar v domovini. Srečal sem ju na mariborskih ulicah in zaprosil za kratek razgovor.

Kaj naj povem? Saj ne vem z besedami nič važnega povedati; to je križ. Ali naj opišem vse tiste teatre, kjer smo že plesali od Lübecka do intinnega teatricka v Bemburgu ob Saali, s tisto običajno ložo v tej deželi, kjer so preje nekaj sedeli nemški heroci in njihove princeze in so nekateri med njimi še danes največji meceni teaterske umetnosti? Ali naj povem, kakšno publiko ima Hamburg, kakšno Berlin ali Darmstadt? Ali veste,

kako si je znala pomagati Dessava, ko je pred leti pogorelo staro, slavno gledališče, »Hoftheater zu Dessau, norddeutsches Bayreuth«. Ali naj sploh povem kaj pomeni za nemško kulturo teater in koliko Nemci zanj žrtvujejo? Moral bi vam opisati kakšno sejo teaterskega umetniškega vodstva in spoznati bi lahko, kako dalekosežno je delo in kako ogromne so težave za kulisami teatra, tudi takrat, če presega njegov etat vsoto 20 milijonov Din. Pa vse to bi vodilo predaleč. Ali hočete, da vam naslikam kulise, katerim se divijo še Parižani in katerim se mi več ne moremo? Tudi rožičevljekom balerin se divijo. Ali v tistih dneh, ko so se vršile galapredstave mednarodnega konkurza koreografov v Theatre des Champs Elysees, takrat pa so morali tudi priznati, da je plesna umetnost še nekaj več od rožičevljekov. Pariz ni bil pripravljen na to, da se bodo morali »sladkije« balleti umakniti moderni koreografski umetnosti. In ta uspeh je največji uspeh te velikostne prireditve. Radi bi vedeli, kakšna je tista kolajna, ki smo jo takrat prejeli Morda je bolj interesantna, kar mi je ob tej priliki dejal Rolf de Masé: »S posebnim veseljem vam izročam to odklovanje, ker je vaš ples resnična umetnost, če tudi ste med vsemi 22 koreografi vi najmlajši! In če je človek lahko malo ponosen, no samo malo, to pač ne vzamete za zlo?«

»Ali nameravate dlje časa ostati v Jugoslaviji?«

»Da, topot bomo postavili v belgrajskem teatru tri balete, medtem tudi naše delo, ki je bilo odklovanje v Parizu: Un amour du moyen-âge — ljubezen srednjega veka. Poleg tega pa priredimo še več lastnih plesnih koncertov, med drugimi tudi v Ljubljani.

Se eno intinno vprašanje: kaj hočete s plesom?«

»Naj Pia odgovori, zakaj pravzaprav pleševa: ker je plesna umetnost najlepša stvar na svetu in kdor more s plesom kaj povedati, tega največje veselje je, če lahko podari nekaj sreče tudi drugim... Več pa rajši o naši umetnosti tukaj ne; morda kaj drugič in kje drugje.«

J. G.

Na sveti gori vzhodnega krščanstva

Zadni potres na Balkanu je posebno hudo prizadel polotok Halkidike. Kakor znano, se nahaja na tem otoku dvajset starih samostanov vzhodne (pravoslavne) cerkve, ki jih skupno opravlja kakor kakšno republiko svet menihov. Samostani se vsi nahajajo na pobočju in na vrhu 1935 metrov visoke gore Athos, ki kot rt enega iz med treh izrastkov polotoka Halkidike pod imenom Hagion Oros (Sveta gora) pada skoro navpično v Egejsko morje. Ta Sveta gora je bila sveta vsem vladam, ki so gospodovale Balkanu, tako Bizancu in turškemu sultanom kakor moderni grški vladi. Med dvajsetimi atoški samostani so zastopani vsi pravoslavni narodi in države. Kakor znano, se nahaja na Athosu tudi srbski samostan Hilindar. Nekateri samostani, ki so zelo obsežni, se nahajajo tih nad morskim obrežjem, drugi bolj visoko na strmih pobočjih, nekateri pa prav na vrhu. Pogled na te zgradbe, nad katerimi se dvigajo mnogobarvne kupole sredi gatega zelenja hrastov, pinj, cipres, smrečja in borovja, prekinjenega po čarobnih vinogradih in lovorjevih gajih, je nebeško lep. Zlasti svet je Athos bil vedno ruskemu narodu in skozi vsa stoletja so romali Rusi na to goro poslušat podnevi in ponoči blago-

podobno tako kakor naši kartuzijanci v Pleterjah. Razume se, da tudi menihi na Athosu danes hudo čutijo gospodarsko krizo in da od grške države, ki je na robu bankerota, ne dobivajo več nobenih podpor.

Nedavno je obiskal Athos švicarski žurnalista, ki nam opisuje svoje spomine v »Neue Zürcher Zeitung« od 2. oktobra letos. Tudi on je bil ves očaran od lepote Svete gore in nam opisuje, kako je pristal z ladjo v luki Daphne, od koder se pride v mesto Karyes, edino mesto na svetu, v katerem ni nobene ženske. Prebivalci so sami mali obrtniki. V mestu je občinski svet menihov, ki obenem upravljajo vso Sveto goro. K njim se je treba podati, da dobi človek dovoljenje, da sme obiskati atoške samostane. Potem, ko te pogostijo po stari gostoljubni navadi, katere je deležen vsak potnik brez izjeme, naj bo znan ali neznan, te peljejo v posvetovalnico, kjer te sivolasi menihi z dolgimi lasmi in bradami spoštljivo in dostojanstveno obnem pozdravijo z rokama, prekrižanima na prsih. Predstojnik republike ti izroči slovesno zapečateno pismo, s katerim imaš dostop do vsakega samostana. Pred sončnim zahodom se vsak samostan zapre kot spomin na stare čase, ko so več-

Za pravice delavstva.

Slika kaže delavce pred tovarnami v Hamburgu v Nemčiji, kjer se čedalje bolj agitira za štrajk. Kakor drugod, tako tudi v Nemčiji velekapitalisti hite zniževati mezde delavstvu, katerega se polasča čedalje večje nezadovoljstvo in razburjenje, tembolj ker tudi število brezposelnih nevezdržno narašča.

Dva nova državna predsednika v Evropi

Evropa je dobila dva nova državna suverena. To sta namreč predsednika tako zvane republike San Marino, ki je nedavno izvolila svoja dva drž. poglavarja, katera se imenujeta tam Capitani regenti. Oba sta vladala 13.013 prebivalcem. Državni proračun republike San Marino je znašal l. 1931 4 milijone lir, kar je vsekakor lepa vsota za tako »državo«. Glavno mesto samo šteje 3500 prebivalcev, ima pa biblioteko, ki vsebuje 150.000 zvezkov in nad 1 milijon rokopisov. Cisto gotovo na vsem svetu ni tako majhnega mesta, ki bi imelo tako velik kulturni zaklad. Republika San Marino ima lastne znamke in lasten denar ter milico, ki obstoja iz vseh državljanov od 16 do 55 let. Predsednika podelujeta tudi red za vojaške in civilne zasluge za republiko, država pa ima grb, ki kaže tri zelene skale s tremi srebrnima stolpoma z rdečimi vrati in tremi srebrnimi nojevimi peresi na vrhu.

Dufour-Feronce

dosedanji nemški generalni podtajnik pri Zvezi narodov ki ga bo nemška vlada v kratkem imenovala na mesto odstopivšega von Hassla za poslanca Nemčije v Belgradu.

Zgodnje novo leto

Londonski listi poročajo, da je zavladdo v indskih vaseh ob vznožju Himalaje nepričakovano divje veselje. Domačini, ki navadno srečajo novo leto novembra meseca, ga obhajajo že zdaj. To se je zgodilo na zahtevo neke skrivnostne starke, ki je prikoralaka s planin. Ljudstvo pripoveduje, da dela žudeže in prerokuje. Na enem njenem ušesu visi ključavnica, iz drugega pa šviga včasih plamen. Ta nadnaravna starka je domačinom velela praznovati takoj novo leto, ker bi sicer morali pretrpeti različne nesreče.

Wellington Koo

bivši zunanji minister kitajske vlade v Nankingu, ki je bil zdaj imenovan za poslanika kitajske republike v Parizu.

Porotniki na sodišču

Pariški dnevnik piše, da je bil Gorgulov kot zadnji morilec obglavljen po starih predpisih v navzočnosti mednarodnih dopisnikov in radovednežev, ki so dobili vstopnice. Novi kazenski zakonik, ki ga je pred kratkim odobril parlament, zabranjuje javnosti, da bi bila navzoča pri smrtni kazni. Morišče ne bo stalo »na odprtem trgu«, kakor določa sedanja postava, temveč na dvorišču ječe. Dopisniki in občinstvo ne bodo več gledali obglavljenja. Razen službenih uradnikov bodo navzoči porotniki. Zadnja, dosti neumljiva točka, je sprejeta v zakonsko besedilo na zahtevo nasprotnikov smrtni kazni. Avtorji tega dodatka domnevajo, da bodo porotniki bolj usmiljeni. Marsikateri izmed njih bo premagal dvome in odklonil obglavljenje, če se bo spomnil, da ga bo potem moral osebno opazovati.

Dva japonska svečenika

Budde v svojevrstnih pokrivalih, vabita s takisto svojevrstnimi instrumenti vernike k molitvi.

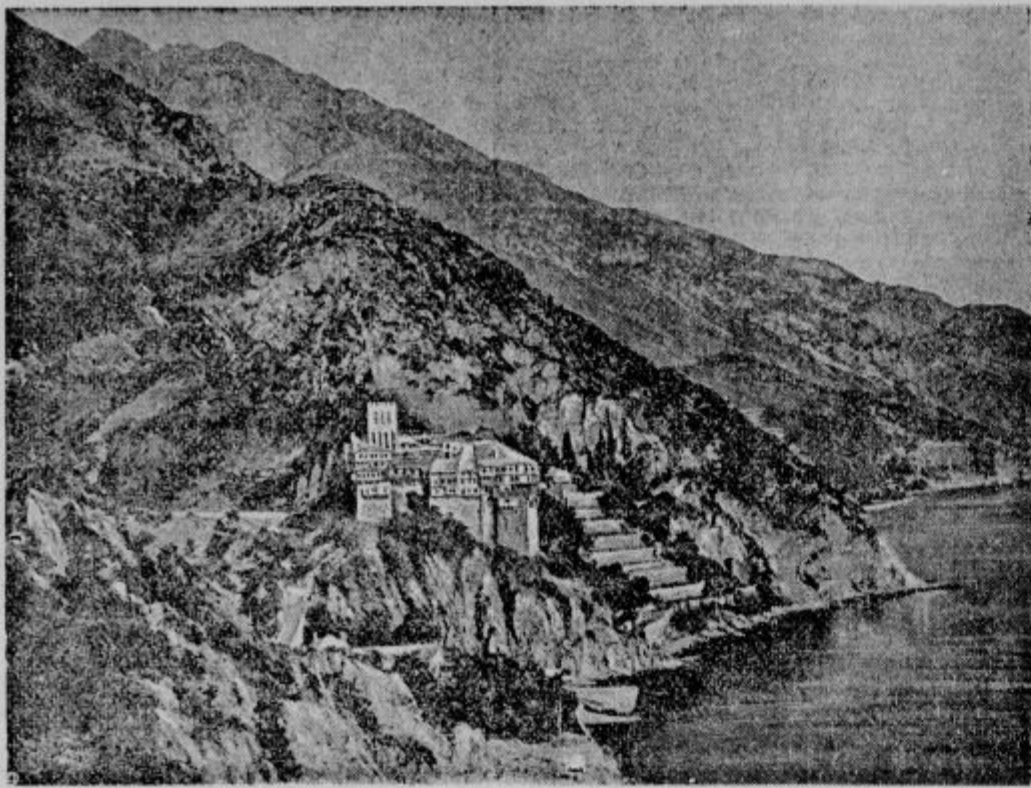
Koliko delovima aeroplan

Ako pogledaš na hitro aeroplan, se ti zdi, ko da je zlit iz enega samega kosa in niti zdaleč ne slutiš, koliko delov je treba, da sestaviš tak aparat. Za en sam motorni avijon potrebuješ 153.000 raznih kosov in koščkov. Saj je treba 85.000 delov, da sestaviš najmanjši aparat. In vendar se vsi ti neštevilni deli ne proizvajajo po neki šabloni, kakor pri drugih aparatih, marveč se morajo za večino teh delov izdelati posebnih načrtih.

Raztreseni gospod profesor.

»Imel sem prav za prav namen, da vam danes govorim o možganih. To bom pa odložil za jutri, ker imam danes v glavi nekaj drugega.«

Samostan Vatopedi na vznožju Athosa.

glasno petje in gledat dostojanstveno liturgijo, ki jo atoški menihi opravljajo s posebno skrbnostjo. Med menihi so se vedno nahajale zelo odlične oeebe, ki so zapustile svet, da v polnem miru in tišini Athosa, daleč od vsega sveta, služijo Bogu. Kakor znano, na Athos ne sme stopiti ženska noga in bil je velik škandal, ko se je pred kratkim razglasilo, da je prišla gori neka sloveča pevka obiskat nek samostan, kar pa se je izkazalo kot neresnična ženča. Če se ne motimo, je bila ta ženska znana gdč. Diplaraksi, ki je bila pred leti proglašena za najlepšo ženo Evrope. Čitajoč zgodovino Athosa, smo našli da je izjema veljala samo za kraljice.

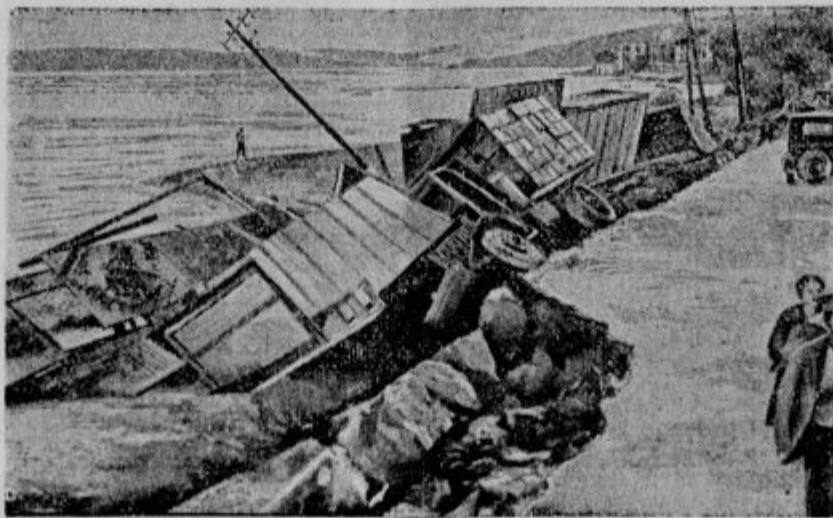
Ce se kdo vpraša, ali na Athosu res vlada prava in pristna krščanska nabožnost kot nekaj vedno živega ali pa se tam nahajajo samo razočarani ljudje, ki skušajo svoje srce obgrevati ob ognju, ki je že davno ugasnil, moramo reči, da so atoški samostani v resnici prežeti najgloblje in najresničnejše krščanske pobožnosti. Nepopisen je prizor, ki se nudi iskalcu, kateri ponoči vstane, da prisostvuje polnočni liturgiji menihov, ki traja do ranega jutra, ko se že sonce vzdiguje na obzorje. Menihi tudi zelo skromno živijo, eni v skupnem življenju, drugi pa vsak posamič kot samotar,

krat posetili posamezne samostane roparji pod vidom pobožnih romarjev. Ko vratarju pokažeš pismo, poljubi najprej veliki pečat in ga potem odpre. Ko si sprejet, te peljejo v preprost salon, kamor ti takoj prinese turško kavo in »sladko«, tako zvani glyki. Ko si se naspal v preprosti celici na trdem ležišču, se drugi dan seznaniš z vsemi menihi, ki željne poslušajo novice o politiki, gospodarski krizi, diplomatičnih intrigah in splošni bedi velikega dela človeštva. Menihom najbolj ustrežeš s cigaretami, oni pa skrbijo, da ti mine življenje na Sveti gori v prijazni in preprosti domačnosti. Nagloblji vtis napravijo, kakor smo že omenili, nočna bogoslužja, nepozabni pa so tudi prizori nastopajoče noči po sončnem zapadu ali pa vzbujajočega se jutra, ko prek gozdov, bujnih rožnatih grmov in vinogradov gledaš na morje globoko pod seboj. Obeduješ in večerjaš v kuhinji, obilo pa preprosto: ribo, salato, olive, ovčji sir in črni kruh, zraven pa veliko mero preizvrstnega grškega rdečega vina.

Spomini na Athos so za vsakega obiskovalca nepozabni. Koliko je sedaj potres napravil škode samostanom, se ne ve. V takšnih samostanih se nahaja veliko umetnin, pa tudi dragocenih knjig in rokopisov.

Mussolini čisti jezik

»Tujke žalijo uho zavednega Italijana,« je rekel Mussolini, ki osebno vodi boj zoper nepotrebne izposojenke. Odpravil je že besedo »šofere« in jo nadomestil z »autista«. Jezik čisti Mussolini kar z naredbami v vsakem listu. Fašistovski jezikoslovci so dobili povelje potalijaniti besede: bar, ček, copyright, jazz, koktail, dancing, sandwich, itd., itd. Mussolini preganja predvsem res jako številne francoske izposojenke in potem anglo-ameriške fraze, ki so se udomačili v teku po vojnih let. Ne prizanaša pa tudi ne nemškimi izposojenkam, čeprav so obogateli italijanski jedilni listek z biseri kot »stoccafisso« (za polenovko) in »salcraute« (za kisljo zelje)...

Orkan

je na francoski rivijeri pretekli teden zelo pustošil. Na sliki vidimo, kako je vihar prevrnil tovorni avto in ga zagnal v kopalniščne kabine, ki so se seveda podrle.

Militarizem se pripravlja

na vojno po vsem svetu. Na sliki vidimo prizor iz zadnjih vaj v Nemčiji, kjer je nastopila saniteta s protiplinskimi maskami.

Trgatev in cena mošta

Pekre, 5. oktobra. Danes izvedeno poskusno dolečevanje sladkorja in kisline pri banovinski trsnici in drevesnici v Pekrah pri Mariboru je dala sledeče rezultate:

Sorta	% sladkorja	% ₁₀₀ kisline
Sipon	18,5	11,9
Laški rizling	18,—	9,5
Renski rizling	19,—	12,4
Neuburgovec	19,5	10,5
Beli burgundec	20,5	10,5
Silvanec	19,5	12,—
Rulandec	19,5	8,—
Traminec	19,—	8,5
Mušk. silvanec	18,—	10,7
Zg. rud. Veltinec	20,—	10,—
Bovierjeva ranina	20,5	8,1
Oranževka	22,—	6,6
Zlahtnina	15,—	6,5
Mešana	19,—	8,5

Sumenjaki.

Po skoraj petmesečni suši je komaj sedaj dvo-dnevni dež dober namočil izsušeno zemljo. Ka-

kor je bil ta dež koristen vsaj za ozimne posevke, tako bi mogel postati škodljiv za vinograde, ako bi trajal dalj časa. Nekateri nestrpneži so iz strahu pred deževjem že pričeli s trgatvijo, četudi grozdje še ni dozorelo ter bo mošt šele okrog srede oktobra dosegel primerno gradacijo. Tako ravnanje je v veliko škodo tem, ki zgodaj brane kislice ne bodo mogli prodati in velika škoda bi mogla nastati tudi splošnemu slovesu ljutomerskih vin. Podpisano Kletarsko društvo pozivlja vse vinogradnike in svoje člane še posebej, naj se s trgatvijo nikakor ne prenačijo, marveč naj pustijo grozdje popolnoma dozoreti. V kolikor grozdje gndje in propada, naj se podbere in spreša za domačo pijačo. Kajti le z dobro kakovostjo naših vin si bomo obdržali ugled in privabilni kucepe. V tem stremljenju podpisano Kletarsko društvo letos mošta izpod 18% sladkorja sploh ne bo kupovalo, istotako ne bo kupovalo mošta od vinogradnikov, kateri ovenelega in sploh defektne grozdja pri trgatvi ne bodo odbirali. Ker se bo mošt prečeval po odstotkih sladkorja, je itak v neposrednem interesu vsakega vinogradnika, da stremi za čim najboljšo možno kvaliteto. — Kletarsko društvo.

ogromno škode po tamkajšnjih vinogradih. Na Bezeljskem smo imeli ob 11 dopoldne večji naliiv brez kake škode. Nato je sledilo deževje ves dan. Grozdje se dosedaj še dobro drži.

Krško. V krškem okraju pritrne splošna trgatvev ta teden, ako bo količjak ugodno vreme; le s trgatvijo črnine se bo še nekoliko zavleklo. Vinogradi lepo kažejo in se je grozdje po prvem jesenskem dežju vidno popravilo, kajti v višjih legah je suša tudi trtju škodovala. Portugalka je že vsa potrgana in po večini tudi že prodana, in sicer po 3,50, 4, 4,50 in celo po 5 Din največ pa po 4 Din. V podeželskih gostilnah se toči po 8 do 10 Din, po mestnih pa po 8 do 12 Din liter. Kakovost je različna, v splošnem pa slabjša od manske. Enako bo tudi z moštom, odnosno z vinom ostalih sort, osobito če bo trajalo sedanje deževno vreme.

Tendence kaže na splošno zvišanje cen mošta v primeri z lanskim letom, tako da izpod 8 Din bo le malo kupilje. Najbrže bodo cene varirale med 3 do 4 Din. Te cene bi tudi tukajšnjim vinskim trgovcem konvenirale, ker bi potem lahko bolje prodali svoje prejšnje zaloge.

Novo mesto. V okolici Novega mesta vinogradniki prodajajo portugalko od 3 Din do 3, 50. Gostilničarji jo pa prodajajo od 6 do 8 Din.

Vinarsko društvo za dravsko banovino v Mariboru.

Nov dnevnik v Beogradu. V Beogradu se snuje dein. družba »Delo«, ki namerava izdajati svoj dnevnik »Jutro«. Med ustanovitelji družbe je tudi Radoje M. Marković, bivši direktor »Vremena«.

Borza

Dne 6. oktobra.

V današnjem deviznem prometu so ostali neizpremenjeni tečaji Cariha, Prage in Trsta, dočim so ostali tečaji neznatno popustili. Odstotek bonifikacije je ostal neizpremenjen. Ljubljana. Amsterdam 2300,57—2320,96, Berlin 1863,47—1874,27, Bruselj 797,74—801,68, London 198,28—199,88, Curih 1108,35—1118,85, New York 5726,31—5754,57, Pariz 225,28—226,40, Praga 170,12 do 170,98, Trst 294,35—296,75. Skupni promet na zagrebški borzi je znašal brez kompenzacij 55.549 Din. Curih. Pariz 20,8275, London 17,9175, New York 513,30, Bruselj 41,975, Milan 26,50, Madrid 42,375, Amsterdam 208,40, Berlin 125,20, Stockholm 92, Oslo 90,15, Kopenhagen 92,90, Sofija 3,73, Praga 15,34, Varšava 58,05, Atene 3,11, Carigrad 2,46, Bukarešta 3,07, Helsingfors 7,71. Dunaj. Dinar notira (valuta) 11.

Vrednostni papirji

Tudi danes je bila vojna škoda čvrsta. Dolaraki papirji so nadalje oslabei, med njimi zlasti 7% Bler. Promet je bil v Zagrebu slab in je znašal le: vojna škoda 200 kom., 7% Bler. 1000 dol. in 7% pos. Drž. hip. banke 1000 dol. Ljubljana. Vojna škoda 180 bl., 8% Bler. pos. 45 bl., 7% Bler. pos. 40 bl., Ruše 125 den. Zagreb. Narodna banka 3850—3950, Priv. agr. banka 217 den., 7% inv. pos. 49 den., agrarji 24 den., vojna škoda 183—187 (182), 6% begl. obl. 32,50—33,50, 8% Bler. pos. 41—45, 7% Bler. pos. 38,50—39,50 (30), 7% pos. DHB 47—49 (49). Beograd. Priv. agrarna banka 220—222 (222), 7% inv. pos. 50 den. (51), vojna škoda 184—185 (186, 185), 6% begl. obl. 33,50—33,75 (33,50, 33), 7% Bler. pos. 40,50 bl., 7% pos. DHB zaklj. 48,50. Dunaj. Don. sav. jadr. 70,95, Alpine 11,90, Leykam 1,30.

Zitni trg

Položaj na žitnem trgu je čvrst, ker ni nobene ponudbe ne v koruzi ne v pšenici. Zato so tudi cene čvrste in je bilo dane zaključene sremsko blago 79 kg težko po 147,50, bč. blago pa stane 76 kg težko 142,50—145; za staro ban. blago pa sploh ni slišati cene. Koruza je tudi čvrsta in stane umetno sušena 70 nakl. post. Novi Sad. Koruza: bč., srem. stara 90—92,50, stara okol. Sombor 91—93, bč. in srem. nova za marec, april in maj 74—76, ban. stara 85—87,50, bč. nova sušena par. Indija 64—66, bč. sušena ladja, okt. nov. 69—71. — Vse ostalo neizpremenjeno. Tendence: vzdržana. Promet: 49 vagonov. Chicago. Pšenica: marec 56,625, maj 57,625, december 51,625. Koruza: marec 31,50, december 26,75. Oves: marec 19,375, december 16,375. Winnipeg. Pšenica: oktober 48,875, december 61,25, januar 56,50.

Živina

Ljubljanski živinski sejem 5. oktobra 1932. Dagon je znašal na ljubljanski sejem (v oklepajih število prodanih glav): 98 (12) konj, 82 (32) volov, 88 (26) krav, 11 (10) telet in 98 (54) prašičkov za rejo. Cene so nadalje popustile in so bile naslednje: voli I, 4, II, 3—3,50, III, 2—2,50, krave debele 2,50—3,50, klobarske 1—2, teleta 4—5 (vse v Din za 1 kg žive teže), prašički za rejo 140—170 Din komad.

Hmelj

Savinska dolina. Zaloge pri producentih so že zelo redke in se računata, da je vsaj 95% letošnjega pridelka iz prve roke že razprodana. Za starejše letnike zaenkrat še ni zanimanja. Sedaj šele, ko je žlahtni hmelj v vseh večjih okoliših iz prve roke že skoraj razprodan, je končno uvidela tudi hmeljska trgovina, da je pridelke v resnici zelo pital in ne bo mogel kriti potrebe. Zato pa se vse trvdke hite zalagati s hmeljem, da bodo mogle zadovoljiti vsaj svoje stalne odjemalce. Prav verjetno se bodo torej cene še dvignile. Za nas seveda sedanja, sicer pričakovana in žal znan pravčasno napovedana hausse ne pride več dosti v poštev, ker je večina pridelka že prodana.

Ušeničnik, dr. Fr.: Pastoralno bogoslovje

Druga popravljena izdaja, Ljubljana 1932, Jugoslovanska knjigarna, str. XVI in 591.) Pred dvanajstimi leti je izšla prva izdaja tega dela. Dasi je bilo natisnjenih 1500 izvodov, je bilo delo že nekaj časa sem docela razprodano, kar veliko pomeni za slovensko znanstveno bogoslovno knjigo, ki je omejena na razmeroma zelo ozek krog čitatelev. Strokovna kritika je bila delo ugodno sprejela.

Nova izdaja je precej več, kot bi morda kdo sodil po naslovu. Le kdor primerja novo izdajo s staro od strani do strani, bo videl, koliko dela je vložil gosp. profesor v svojo knjigo. Kot eminentno praktična veda se mora namreč pastoralno bogoslovje ozirati na krajevne in časovne okoliščine. Veliki zakonodajalec Pij XI. s svojimi enciklikami odločno posega v versko življenje (n. pr. katoliška akcija), komisija, ki razlaga kodeks, neprestano dela in zato ni čuda, da je treba pri taki knjigi neprenehoma dostavljati, spreminjevati in popravljati ter da se je v teku dvanajstih let tega precej nabralo.

Avtor je izločil, kot pove sam v Predgovoru, iz knjige liturgično snov, ki jo bo obdelal v posebni Liturgiki. Zdelo se bo to komu tuje, ko smo bili navajeni, da se je v takih knjigah liturgična snov družila s pastoralno, toda priznati moramo gosp. pisatelju, da je opravičeno to storil. Formalni objekt liturgike je namreč drugi kot pastoralnega bogoslovja, zato je bilo treba »v prospek liturgične vede izvesti ločitev« (Predgovor).

Knjiga o pastoralnem bogoslovju je nekak vademecum za dušnega pastirja in Ušeničnikova knjiga bo odlično vršila to nalogo. Zbrano je v njej izredno veliko snovi. Kot prvo izdajo tako odlikuje tudi drugo velika jasnost v izražanju, solidnost nauka in pa treznost v presoji modernega življenja in njegaj pojavov. Tu in tam se bo zazdelo čitatelju, da je knjiga preveč konservativna, torej premalo sodobna, toda če se bo poglubil vanjo in sodil nepristransko, se bo prepričal, kot se je podpisani, da eq težko kje ugovarjati gospodu avtorju. Nekaj drugega je namreč hipno navdušenje za ta ali oni pojav religioznega življenja, za načla pobožnosti, ki je ravno v modi, in nekaj drugega je znanstveno proučevanje teh pojavov in navodilo o njih, ki naj bo merodajno za celo generacijo dušnopastirskega klera. Pripominjam naj še, da je knjiga tudi v tehničnem oziru dovršena. Različna tisk olajšuje preglednost, ki je za tako praktično knjigo ena glavnih zahtev. Porabnost knjige povečuje še zelo natančno stvarno kazalo ob koncu knjige.

Slovenska duhovščina, ki ji je knjiga namenjena, bo gospodu avtorju za njegov trud hvaležna. Odar Al.

Pluj

Važen roditeljski sestanek. V nedeljo, dne 2. t. m. se je vršil roditeljski sestanek v prostorih francoske krožka, ki se ga je udeležilo prav lepo število roditeljev. Sestanek je vodil gimnazijski ravnatelj dr. Komljanec. Naglasal je v svojem uvodnem govoru, potrebo sestankov, da si profesorji in starši na njih izmenjajo misli in stavijo predloge glede pouka. Sestanku so prisostvovali še profesorji Alič, Holeček, Stiplovec in Jurko. Tudi se je na sestanku ugotovilo, da je število učni moči radi redukci premajhno; posebno velja to za francosčino, zemljepis in narodni jezik. Tudi se je poudarjalo, naj bi se težki francoski jezik s slovensko učno knjigo ne počeval v srbohrvaščini, ker to otežuje pouk. G. ravnatelj dr. Komljanec je nampr navzočim roditeljem izjavil, da se bo ukrenilo vse, da se takani in slični nedostatki, radi katerih trpi pouk, čimprej odpravijo. Uradne ure pri okrajnem sodišču so od 8 do 14. Vložilce pa je odprto od 8 do 13.

Osebnja vest. V Pluj se je preselil iz Maribora vpok. podpolkovnik in bivši ravnatelj mariborske študijske knjižnice g. Davorin Zankovič. V Pluj bo spravil tudi svojo znamenito jezikoslovno in slavistično knjižnico.

Sv. Vid pri Ptuj. Prosvetno društvo iz Sv. Janža na Dravskem polju priredi v nedeljo, dne 9. oktobra v Slomškovem domu ob treh popoldne zelo poučno spevoigr. »Mala pevka«. Nastopijo tudi šentjanski pevci. Pridite v obilnem številu!

Radio

Programi Radio-Ljubljana. Petek, 7. oktobra: 11.15 Solska ura: Varstvo živali, g. St. Tomšič (za II. in III. stopnjo) — 12.15 Plošče — 12.45 Dnevne vesti — 13.00 Čas, plošče, borza — 17.30 Salonski kvintet — 18.30 Poglavlje iz domače zgodovine (dr. Capuder) — 19.00 Francoščina (prof. Niko Kuret) — 19.30 Gospodinjstva ura: O domačnosti (Mar. Kmetova) — 20.15 Prenos pake otrok, predava Pero Horn — 20.15 Prenos iz Varšave (Vijolinist Mühelstein) — 22.40 Čas, poročila.

Drugi programi

Petek, 7. oktobra: Zagreb: 20.15 Prenos simfoničnega koncerta iz Varšave — Milano: 20.30 Simfonični koncert. — Stuttgart: 22.45 Plošče. 23.15 Melodrama. — Toulouse: 20.30 Opera glasba. 21.00 Večerni koncert. 22.30 Argentinski orkester. 23.00 Simfonični koncert. 0.05 Angleška glasba. — Berlin: 20.00 Vseloigra nato »Mojstri pevci, iz Nürnberga. 23.15 Poročila, nato plesna glasba. — Beograd: 20.00 Koncert varšavske filharmonije, prenos iz Varšave, 22.00 Izvedbo po Evropi. — Rim: 21.80 »Bibboccia«, komedija. 22.00 Pester koncert. — Bero-münster: 21.40 »Iz mojega življenja«, godalni kvartet Smetane. 22.15 Radio orkester. — Langenberg: 21.30 R. Wagner: »Nürnbergski mojstri-pevci, III. del. — Praga: 20.00 Planinski koncert, g. Zikove. 20.30 Gledališki večer. 22.20 Brno. — Dunaj: 22.00 Poročila. 22.15 Plesna glasba. — Budapest: 21.00 Komorna glasba. 22.15 Ciganska glasba. — Pariz, Eiffel-ov stolp: 19.30 Simfonični koncert.

z nekaj sto toli pa ne kaže mnogo čakati, ker s tako malimi količinami svetovni trg hmeljarje ne računata. (Slov. hmeljar.)

Zaloe, 6. oktobra. Izredno živahno zanimanje in povpraševanje za že redko preostale zaloge letošnjega hmelja traja dalje. Povprečno se nudi in plačuje po 16—21 Din za kilogram, prvovrstno izbrano blago pa doseže z napitino tudi 22—23 Din za kilogram. Zaključna tendence je vedno bolj čvrsta.

Zatec, 6. oktobra. tg. Nakupovanje hmelja na deželni in v mestu je zelo živahno. Ob zaključku je bila tendence zelo čvrsta in je dosegel žatski hmelj letošnje žetve cene od 650 do 925 Kē. Nürnberg, 6. oktobra. tg. Po železnici je bilo pripeljanih 20 bal hmelja, z vozovi pa 50 bal. Prodanih je bilo 100 bal. Cene za hallertauski hmelj 180 do 195 mark, za gorski hmelj 125 do 145 mark. Nakupovanje je bilo mirno ob zelo čvrstih cenah.

Sport

Franc Šetina - 50 letnik

Jutri se bo srečal z Abrahamom naš sportni delavec Fran Šetina, ravnatelj pomož. uradov pri finančni direkciji v Ljubljani, ki je zagledal luč sveta 8. oktobra 1882 v Škofji Loki.

prekucelki, se je začel udeleževati v sportnem pokretu, zlasti v nogometni disciplini in sicer pri dunajskem Rapidu, Premeščen v garniziju v Steyer, je ustanovil med vojštvom sportni klub, v katerem so se zbirali predvsem vojski slovenskega pokolenja.

Po prevatru je bil dodeljen v službovanje k takratni delegaciji ministrstva financ v Ljubljani. Tu se je začel takoj udeleževati v takrat še malo razvitem sportnem življenju v Ljubljani, kjer je najprej vodil SK Olimp, za tem pa je pristopil v ASK Primorje. V tem klubu je vršil in še vedno vrši razne važne funkcije, predvsem pa se je odlikoval kot blagajnik in večkratni načelnik nogometne sekcije. Z nesebično in vsestransko podporo, ki jo je naklonil klubu, je SK Primorje vidno napredoval. Pa tudi mnogim drugim klubom naš Francej rad pomaga, o čemer bi znali največ povedati sami klubski funkcionarji. Od leta 1928. deluje g. Šetina tudi v Ljubljanski nogometni podvezi kot blagajnik. Tu vodi vzorno svoje posle in s svojo predanostjo, dobrovestnostjo in pravim razumevanjem za sportno stvar je pripomogel, da so se večkrat premostile ostre in velike zapreke, ki se na žalost dostikrat pojavijo v našem sportu.

V njegovem stremljenju in delu ga za zelo podpira njegova ljubezniva soproga Leopoldina, katero si je izbral leta 1910. za družico svojega življenja.

Enako kot v sportnem delovanju se je izkazal s pridnostjo, vestnostjo in strokovnim znanjem tudi v svoji službi, kjer je prejel od vseh dosedanjih predstojnikov popolna priznanja. Do svojih kolegov je bil vedno odkrit in res pravi tovariš, voljan pomagati povsod, kjer mu je bilo le mogoče.

Peddesetletniku Francu Šetinu obilo zdravja in mnogo življenjskih sil za nadaljnjo uspešno delo v službi in na kulturno-sportnem polju.

Ilirija: Maribor

V nedeljo se nadaljujejo tekme v podvezitni ligi. Kot nasprotnik Ilirije je določen Maribor. Ilirija mora po žrebu odigrati najprej najtežje tekme. V nedeljo je igrala s Čakovcem, ki je na svojem igrišču gotovo najnevarnejši nasprotnik v naši ligi. Čakovec bo vsem moštvom na svojem igrišču zelo nevaren nasprotnik. Proti njemu doseči zmago ne bo lahko. Za Ilirijo je Čakovec že opravljen. Drugi nasprotnik je sedaj Maribor, ki pa mora v Ljubljano. V tem ima Ilirija majhno prednost, ker igra na svojem igrišču. Toda Maribor je tudi v Ljubljani gladko zmagal nad belozelenimi. V tekmi proti Čakovcu je zmagal zastopnik Ljubljane, kar je znak, da je prišlo moštvo našega prvaka zopet v formo in da je konec porazov, ki so se vlekli kot morska kača skozi vso sezono. Maribor je sicer favorit za nedeljsko tekmo, naletel pa bo na boljše moštvo, kot je bilo ono v državnem prvenstvu.

Toda eno je, kar je važno ravno sedaj, ko imamo incidente in ostro igro na dnevnem redu. Vse dosedanje igre moštev Ilirije in Maribora so bile izvojevane v najlepšem redu. Med tema rivaloma vlada pravi sportni duh. Boljše moštvo zmagaj, premaganec pa je še vedno gentlemenško priznal nadmoč svojega zmagovalca. Naše občinstvo bo torej videlo nogometno igro dveh naših najboljših moštev, ki se bosta znali boriti tako kot treba. V predigri nastopita juniorski moštvi obeh klubov v prvi igri za juniorski pokal SK Ilirije.

Pred tekmo s Čehi

V nedeljo nastopijo po enoletnem presledku zopet izbrani nogometaši Češke in Jugoslavije. Ta tekma pride ravno v najbolj neugodnem času. Skoraj vsi igralci, ki pridejo v poštev za državno zastopstvo, so iz forme. Vse zadnje tekme so pokazale, da nimamo posebnih izgledov za uspešen rezultat. Še manj seveda, ker moramo nastopiti v Pragi, kjer smo samo enkrat zmagali, toda le proti amaterjem Češke. V nedeljo bo pa nasprotnik najboljšje Češko profesionalno moštvo. Tudi Čehi so imeli dosedaj smolo v svojih meddržavnih tekmah. Zato gotovo že težko čakajo, da se rehabilitirajo. Zaigrani bodo z vso ambicijo, ki je lastna ravno Čehom. Torej slaba forma naših igralcev na eni, na drugi strani pa želja po rehabilitaciji. Kako bo to izpadlo? V najslabšem slučaju olimpijska številka 7. Ob tej priliki, ko nam slaba forma naših igralcev resno ogroža sloves našega nogometa je prav, da povemo, da je ravno JNZ s svojim sistemom državnega prvenstva precej kriva. Še profesionalni, ki nimajo drugega dela, kakor igrati nogomet, imajo v poletju počitek. Pri nas pa so morali igrati tekme skozi vse leto brez odmora. Ako potem igralci podzavestno ali pa tudi zavestno ne igrajo z ambicijo, je to povsem razumljivo.

Na koncu so sedaj še splitski igralci odgovorili, oni, na katere je Simonovič največ računal. Deškovič, Mikavič in Kragič ne morejo iz Splita. Ravno tri trije igralci so v slijalni formi, kajti Hajduk ni imel toliko domačih prvenstvenih tekem. Radi teh odgovodi je Simonovič določil naslednje igralce: Spasič, Dimitrijevič, Lukič, Arsenijevič, Gayer, Lehner, Tirančič, Marjanovič, Zivkovič, Milošević in Zečević.

Razne sportne vesti.

Upravni odbor JNZ se je dobro rešil iz zagate, v katero ga je spravil njegov poslovni odbor radi tekme Hašk: Concordia. Poslovni odbor ni imel kvoruma, zato tudi njegova odločitev ni pravilna. Zato bo protest Haška prišel ponovno pred poslovni odbor, ki si bo pa premislil ugoditi Hašku.

Izšla je nova številka slovenskega Sportnega lista, ki se zlasti bavi z zadnjimi dogodki na naših nogometnih igriščih.

TVRDKA, KI POZNA OKUS NAŠIH DAM

To dokazujejo velike pošiljke prekrasnih damskih oblek, plaščev, edinstveni kosi slikovitih žemperjev in vestic, ki vprav zadivijo vsako damo. Cene brezkonkurenčne!

LUKIC, LJUBLJANA, STRITARJEVA

Narocajte SLOVENCA
najcenejši slovenski dnevnik

Mali oglasi

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; ženilovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enolonska, 3 mm visoka pečitna vrstica po Din 2-50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe isčajo
Opekarni!
Keramična podjetja! Dolgoletni strokovnjak želi spremembo mesta. Ponudbe pod »Upravitelj« št. 14.397 na upravo »Slovenca«.

Pouk
Korepetitorij
za vse srednješolske predmete instruirajo strokovni profesorji. Uspeh zagotovljen, cene nizke; revni in skupine na tarifo popust. Informacije: Dopisna trgovaška šola — Pražakova 8/I. (u)

Lepo stanovanje
solčno, tri sobe, kopalnica, pritlikline, takoj oddam v Celju v bližini kolodvoru. Ponudbe na podružnico »Slovenca« v Celju pod št. »12«. (c)

Prav dober pianino
»Hözl« prodam. Poizve se: Bleiweisova cesta 21, pritlikline. (g)

Bukova drva
že razžagana in postavljena pred dom kupite najceneje naravnost od producenta, če se obrnete na Remec & Co. Ljubljana, Kersnikova ul. 7. (l)

Prodajalka
pridna, zvesta in poštena, išče mesto v kaki mlekarni ali prodajalni kruha. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Zvesta« št. 14.352. (a)

Miklošičeva 7/II.
(vogalna vrata). Predavatelj z višjo strokovno izobrazbo vodi tečaje francoščine, angleščine, nemščine in ruščine. — Uspeh zametjen. Prijave: 10—12, 18—20. (u)

Soba, kuhinja
drvarnica se odda. Poizve se v upravi »Slovenca« št. 14.400. (c)

Harmonij
star, preigran — kupim. Josip Cerjan, Maruševac, Varaždin, Savska banovina. (g)

USNJE
čevljarke potrebne najboljše in najcenejše pri Viktor Legan trgovina in tovarniška zalogu usnja Ljubljana, Palača Dunav

Službodobe
Dva zastopnika
če mogoče s prakso v jamstveni in nezgodni panogi, sprejme za organizacijsko službo zavarovalnica. Ponudbe z navedbo referenc in zahtevkov na upravo »Slovenca« pod »Stalno mesto« št. 14.384. (b)

Denar
Posojila
od 100.000 do 5.000.000 Din iščemo za l. hipoteke — eventualno tudi v hranilnih knjižicah. Cenjene ponudbe na: M. Jankole, komanditna družba — Ljubljana, Selenburgova ul. 6/II. Telefon 30-52. d

Stanovanje
soba, kuhinjo — kletno — oddam v Tovarniški ulici 7. (c)

Kupino
Vsaka beseda 1 Din

Puhasto perje
čisto, čohano po 48 Din kg druga vrsta po 38 Din kg čisto, belo, gosje po 130 Din kg in čisti puh po 250 Din kg Razpošljamo po poštnem povzetju. L. BROZOVIC — Zagreb, Illica 82. Kemična čistilnica oera.

Sluga
se sprejme. Le pismene ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »Takoj« št. 14.420. (b)

Vrednostne papirje
vseh vrst, tu- in inozemske, obveznice, založnice, srečke in hranilne knjižice vseh denarnih zavodov kupujemo in prodajamo. M. Jankole, komanditna družba, Ljubljana, Selenburgova ulica 6/II. Telefon 30-52. (d)

Dvosobno stanovanje
s pritliklinami oddam za 600 Din. Rožna dolina, cesta IV/25. (c)

Zlato
(stare zlatino) kupujemo. M. Jankole, komanditna družba, Ljubljana, Selenburgova 6/II. Telefon št. 30-52. (k)

Konkrecija — modal
Naicenejši nakup. Anton Presker, Sv. Petra cesta št. 14. Ljubljana. (l)

Knjigovodja
(samski), mlad, sposoben, z veliko prakso izključno v spiritozni stroki — brezpogojno popolnoma več hrvatske in nemške korespondence (stenoigrafija), ki hitro piše na stroj in je zmožen samostojno in vestno voditi vsa pisarniška dela, se išče. V poštev pride samo resna in prvovrstna moč, ki bi tudi potovala in je večja občevanja s poljedelci in trgovci. Tisti, ki nimajo teh sposobnosti, se ne bodo upoštevali ter je vsaka vloga odveč. Ponudbe o dosedanjih delavnosti, starosti, plačilnih pogojih, s sliko pod »Stalno mesto« na upravo »Slovenca« 14.406. (b)

Stanovanja
ODDAJO:
Prazno sobo
oddam na Mirju blizu Obrtne šole mirni, solidni osebi. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 14.395. (c)

Prazno sobo
s štedilnikom ali brez iščem. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Prazna soba« št. 14.399. (s)

Bukova drva in ogleje
kupi stalno Uran franc Ljubljana Sv. Petra cesta 24.

Štajerska namizna jabolka
se že dobe v Gospodarski zvezi.

Posejiva
Prodaj hišo
dvostanovanjsko, ob glavni cesti, primerno za vsako obrt. Naslov v upravi »Slovenca« št. 14.316. (p)

Zelo lepi stanovanji
dvosobni, 480 in 420 Din, oddam novembra in decembra. Naslov v upravi »Slovenca« 14.374. (c)

Glasba
Vsaka beseda 1 Din

Prodamo
Vsaka beseda 1 Din

Zimska suknja
lepa, srednje velikosti — ceno naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 14.421. (l)

Prodaj hišo
dvostanovanjsko, ob glavni cesti, primerno za vsako obrt. Naslov v upravi »Slovenca« št. 14.316. (p)

Stanovanje
meblirano sobo s kuhinjo ali brez nje, oddam s 15. oktobrom. Stanovanje je lepo, suho in solčno. — Franc Iskra, Vič 16. (c)

Konservatorist
absolviran, poučuje klavir (šola prof. Janka Ravnika), ter tudi pripravljiva za konservatorij. Naslov v upravi »Slovenca« št. 14.413. (g)

Nogavice, rokavice
in pletenine Vam nudi v veliki izbiri najugodnejše in naiceneje tvrdka Karl Prelec Ljubljana, Židovska ulica in Stari trg. (l)

Krušno moko in rženo moko
vedno svele. Kupite zelo ugodno pri A. VOLK, LJUBLJANA Realizova cesta 24.

Naša nad vse ljubljena mamica, gospa
Marija Levstik roj. Stuchly
vpokojena učiteljica
je umrla. — Včeraj smo jo pokopali.
Prosimo za tiho sožalje.
V Ljubljani dne 7. oktobra 1932.
ŽALUJOČI OSTALI.
Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Veselje in zadovoljstvo
je samo, kadar prinesete svojem fini kamgarn ali športni ševijot za moško obleko, ali fino volneno za damski plašč ali kostum iz trgovine
A. Žlender
Ljubljana, Mestni trg 22
Priznana najugodnejši nakup dobrih kvalitet

Dieselov motor
70—100 KS, v zelo dobrem in rabljivem stanju, ki se po možnosti vidi v obratu, se išče proti gotovini. Označba tovarne in cene na Jugoslov. Zagreb, Jelacičev trg 5 pod »I. T. I. 18«.

SALDA-KONTE STRACE - JOURNALE SOLSKE ZVEZKE - MAPE ODJEMALNE KNJIZICE RISALNE BLOKE ITD.
NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH
KNJIGOVEZNICA
JUGOSLOVANSKE TISKARNE
PREJ
K. T. D.
V LJUBLJANI
KOPITARJEVA ULICA 6
II. NADSTROPJE

S tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da nas je zapustila za vedno naša ljubljena mati, stara mati, sestra in teta, gospa
Marija Breskvar roj. Peterca
posestnica
danes 6. oktobra ob 5 zjutraj, previdena s tolažili svete vere, v 83. letu starosti. Pogreb bo v soboto, dne 8. oktobra ob 2 popoldne od doma žalosti, Trnovska ulica št. 4, na pokopališču k Sv. Križu. V Ljubljani, dne 6. oktobra 1932.
IVANKA, FRANC, MARIJA, MATEVŽ, FRANCISKA, ANTONIJA in IVAN, otroci in rodbine: ZUPANČIČ, LOTRIČ, DOLINSEK, JESIŠ, ADAMIČ.
Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Lorna Doone
Roman iz Exmoora

Tega pa ni bilo v pisarni in njegov sluga mi je (najbrž po naročilu) dejal, da je iz zdravstvenih ozirav odpotoval na oddih v primorje. Zdaj sem trdno sklenil takoj drugo jutro odriniti peš na pot in se spotoma preživljati iz rok v usta, pa najsi mi bo to še tako grenko in ponizovalno. Odsel sem na svoje stanovanje, se preoblekel, povezal culico in se odpravil na cesto.

Za zadnjo krono sem si kupil še svinca in strelnega prahu, ki se mi je zdel potrebnejši od kruha. Ko sem prišel iz trgovine, sem srečal na oglu ulice svojega dobrega prijatelja Jeremijo Sticklea, ki me je baš željno iskal po mestu. Povedal sem mu, kako slabo sem bil opravlil, toda on je bil spričo mojih besed kaj malo presenečen.

»Taka so sloveška pota, John,« se je odrezal. »Zvedel so od tebe, kar so hoteli vedeti, čemu naj bi te še nadalje hranili? Verjemi mi, v primeri z drugimi si še dovolj dobro opravlil in se lahko šteješ za srečnega. Tu imaš pet funtov, o priliki jih že na kak način izžmeh od Spanka nazaj. Zal mi je, da ti jih zaradi slabih časov ne morem dati deset. Svojo zadolžnico pa kar lepo spravi nazaj v žep, dečko; nobenega potrdila ne rabim. Ne počenjaj bedarij z menoj, John Ridd.«

Poljubiti sem mu namreč hotel roko, kajti prebrčan sem bil, da mi nihče drugi v Londonu ne bi zaupal pet funtov niti proti zadolžnici in bolj sem bil vesel njegove dobrotljivosti ko poklonjenih mi petih funtov.

Sedem in dvajseto poglavje.
Naposled doma.

Ko sem dospel v mesto Dunster, se je baš pričelja žetev. Vse od Londona do tjakaj sem hodil peš, zato so me precej noge bolele. Pet funtov potnine mi je pač zadostovalo za prehrano in prenočevanje in marsikak šilling sem lahko daroval tudi temu ali onemu bednejšemu potniku, toda da bi si mogel s to vsoto dobiti konja, na kaj takega ni bilo niti misliti. To sem dobro vedel iz svojega potovanja v London, ko je moral Jeremy Sticklea plačati ogromno vsoto za najetega konja. Nisem še videl lepšega mesta, kakor se mi je zdel Dunster oni večer, kajti izgubil sem bil skoraj nado, da bom dospel pred nočjo v mesto, dasj sem grad že dolgo gledal v daljavi pred seboj. Toda ko sem bil naposled v mestu, so me mahoma minile vse polne skrbi in težave. Ko me je materin nečak, oni pošteni strojar, pri katerem sem bil prenočil potujejo v London, zagledal utrujenega in malone bosega ter v ponošeni obleki pred seboj, ni sam vedel, kako in s čim bi mi boljše postregli.

Prigovarjal sem mu, naj si ne dela sitnosti zaradi mene, in sem mu hotel pripovedovati vsakovrstne londonske novosti in zanimivosti. Toda on se je kaj malo zanimal za to. Bolj ga je presenetilo, ko sem mu povedal, da sem potoval peš hitreje od kraljevske pošte, kajti od Londona do Dunstera, torej za razdaljo, ki je znašala kakih sto sedemdeset milj, sem rabil smo šest dni hoda. Strojar je imel več zalih, dobro odgojenih hčera, ki so mi priredile okusen in tečen prigrizek in mi zakrpale obrabljene nogavice. Obsipale so me z izpraševanjem, toda meni so se od utrujenosti zapirale oči

in sem nazadnje zadremal med njimi. Spravili so me v posteljo in zaspal sem spanje blaženega.

Ko sem drugo jutro zagledal skozi okno Exmoorsko gorovje, sem se veselo zahvalil Bogu, da vidim zopet svoje znane domače kraje. Kar nič se nisem bal težavne poti prek gorskih slemen, četudi sem jih popred vso pot strahoma gledal v duhu pred seboj. Ta strah je bil pa sedaj tudi povsem nepotreben, kajti moj sorodnik ni hotel nič slišati o tem, da bi peš potoval naprej in moral sem se skobacati na njegovega najmočnejšega jahanca. Njegove hčerke so me spremile do dvorišnih vrat in mi še dolgo mahale z rokami v slovo, tako da sem bil ponosen in vesel svojih dobrih in poštenih sorodnikov.

Kako nedopovedno veselo mi je šele bilo srce, ko sem se bolj in bolj bližal svoji domačiji, prizorišču svojih najdražjih spominov in najsmelejših obetov! Ves sem bil iz sebe, ko sem zagledal na barju prvega ovna, zaznamovanega rdeče z mojima začetnicama »J. R.« Poklical sem ga z imenom: »Hoj, Jim!« in dobra žival ni je pritekla naproti, vkljub temu, da sem jezdit tujega konja. Pogladil sem ga po glavi in mu obljudil, da ga ne bom dal zaklati. Ko sem odjezdil naprej, je skokoma zdiral k svojim tovarišem, kakor da bi jim hotel povedati, da se je njihov mladi gospodar vrnil domov.

Celo popoldne bi moral govoriti, pa vam še ne bi mogel povedati vsega, kar sem oni večer videl doma v pol ure. Ne z bičem, ne z ostrogo se nisem dotaknil jahanca, kajti bal sem se, da bi prišel ob pamet, če bi prehitro in hkratu dobil preveč vtisov. Pred menoj je bil ribnik, kjer smo umivali

ovce, tamkaj soteska, kjer sem bil nekoč ustrelil tri divje race. Tu sem zagledal kup ruše, kjer sem obedoval, kadar nisem utegnil iti domov košit, a malo proč grmičje timiana, kjer je bila Anka našla nekoč roj naših čebel. Zdaj sem dospel do ovinka, kjer se je barje nehalo, in ko sem jo zavil mimo njega, mi je nepričakovano skočila Anka naproti in me od veselja malone potegnila s sedla.

»Vedela sem, da prideš, John. Vsako soboto večer sem te pričakovala. Že miljo daleč sem te opazila, pa ti nisem hotela iti naproti, boječ se, da se ne bi zjokala. In kako naj bi se vzdržala solz, John! Toda tebi ni treba plakati, kaj si bo sicer mati mislila?«

Ne morem vam povedati, kaj si je mati mislila. Pritiskala me je na svoje srce, kakor da bi se bala, da me ne bi izgubila. Solze so ji drle niz lice in z njo vred sta plakali tudi Anka in Lizika, detoma od veselja, deloma od ogorčenosti spričo novice, da sem moral potovati domov peš in brez denarja. Videti so bile tudi malo razočarane, ker sem se vrnil brez kakršnegakoli odklovanja, čeprav so mi zatrjevale, da so me najbolj vesele in me imajo najraje takšnega, kakršen sem bil po navadi. Vsaj mati in Anka sta bili takega mnenja, Lizika se je pa nekam kujala, dokler nisem odprl svoje torbe in ji pokazal lepega darila, ki sem ga ji prinesel. To darilo — lepa, težka knjiga — je bilo od vseh mojih darov, razen onega, ki sem ga hranil na prsih za Lorno, največ vredno.

Malo je tako srečnih ljudi, kakor je bil oni večer naš mali rodbinski krog.

(Dalje)